

**WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA
POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN
KLASYFIKACYJNYCH Z BIOLOGII DLA KLASY 6
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
oparte na *Programie nauczania biologii – Puls życia*
autorstwa Anny Zdziennickiej**

OCENA DOPUSZCZAJACA

Uczeń:

- Wymienia wspólne cechy zwierząt.
- Wyjaśnia, czym różnią się zwierzęta kręgowce od bezkręgowych.
- Wyjaśnia, czym jest tkanka.
- Wymienia podstawowe rodzaje tkanek zwierzęcych.
- Przy pomocy nauczyciela przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rysuje obrazy widziane pod mikroskopem.
- Wymienia rodzaje tkanki łącznej.
- Wymienia składniki krwi.
- Wskazuje miejsce występowania płazińców.
- Rozpoznaje na ilustracji tasiemca.
- Wskazuje środowisko życia nicieni.
- Rozpoznaje na ilustracji nicienie, pierścienice, stawonogi, wśród innych zwierząt
- Wskazuje środowisko życia pierścienic.
- Wymienia skorupiaki, owady i pajęczaki jako zwierzęta należące do stawonogów.
- Wymienia główne części ciała poszczególnych grup stawonogów.
- Wymienia główne części ciała skorupiaków.
- Rozpoznaje skorupiaki wśród innych stawonogów.
- Wymienia elementy budowy zewnętrznej owadów.
- Wylicza środowiska życia owadów.
- Rozpoznaje owady i pajęczaki wśród innych stawonogów.
- Wymienia środowiska występowania pajęczaków.
- Wymienia miejsca występowania mięczaków.
- Wskazuje na ilustracji elementy budowy ślimaka.
- Wskazuje wodę jako środowisko życia ryb.
- Rozpoznaje ryby wśród innych zwierząt kręgowych.
- Wskazuje środowisko życia płazów.
- Wymienia części ciała płazów.
- Wymienia środowiska życia gadów.
- Omawia budowę zewnętrzną gadów.
- Wymienia różnorodne siedliska występowania ptaków.
- Na żywym okazie lub ilustracji wskazuje cechy budowy ptaków.
- Rozpoznaje ptaki wśród innych zwierząt.
- Wskazuje środowiska występowania ssaków.
- Na podstawie ilustracji omawia budowę zewnętrzną ssaków.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- Przedstawia poziomy organizacji ciała zwierząt.
- Podaje przykłady zwierząt kręgowych i bezkręgowych
 - Wymienia najważniejsze funkcje wskazanej tkanki zwierzęcej.
 - Opisuje budowę wskazanej tkanki.
- Przy niewielkiej pomocy nauczyciela przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rysuje obrazy widziane pod mikroskopem.
- Wskazuje rozmieszczenie omawianych tkanek w organizmie.
 - Opisuje składniki krwi.
- Wskazuje na ilustracji elementy budowy tasiemca.
- Wskazuje drogi inwazji tasiemca do organizmu.
- Opisuje na podstawie schematu cyklu rozwojowego tasiemca żywiciela pośredniego.
- Wskazuje charakterystyczne cechy nicieni.
- Omawia budowę zewnętrzną nicieni.
 - Wymienia choroby wywołane przez nicienie.
- Wymienia cechy charakterystyczne budowy zewnętrznej pierścienic.
 - Wyjaśnia znaczenie szczecinek.
 - Wymienia miejsca bytowania stawonogów.
- Rozróżnia wśród stawonogów skorupiaki, owady i pajęczaki.
- Wskazuje środowiska występowania skorupiaków.
 - Opisuje budowę zewnętrzną skorupiaków.
- Wskazuje charakterystyczne cechy budowy wybranych gatunków owadów.
- Na wybranych przykładach omawia znaczenie owadów dla człowieka.
- Wskazuje charakterystyczne cechy budowy pajęczaków.
 - Omawia sposób odżywiania się pajęczaków.
- Omawia budowę zewnętrzną mięczaków.
 - Wskazuje na ilustracjach elementy budowy mięczaków.
- Na podstawie ilustracji omawia budowę zewnętrzną ryb.
- Przyporządkowuje wskazany organizm do ryb na podstawie znajomości ich cech charakterystycznych.
- Na podstawie ilustracji omawia budowę zewnętrzną płaza.
- Rozpoznaje na ilustracji płazy ogoniaste, beznogie i bezogonowe.
- Podaje przykłady płazów żyjących w Polsce.
- Wymienia stadia rozwojowe żaby.
- Wyjaśnia związek istniejący między występowaniem gadów a ich zmiennocieplnością.
- Rozpoznaje gady wśród innych zwierząt.
- Rozpoznaje rodzaje piór.
- Wymienia elementy budowy jaja. - Wskazuje ptaki jako zwierzęta stałocieplne.
- Wykazuje różnicowanie siedlisk zajmowanych przez ssaki.
- Określa ssaki jako zwierzęta stałocieplne.
- Wymienia wytwory skóry ssaków.
- wykazuje zależność między budową morfologiczną ssaków a zajmowanym przez nie siedliskiem

OCENA DOBRA

Uczeń:

- Definiuje pojęcia: komórka, tkanka, narząd, układ narządów, organizm.
- Na podstawie podręcznika przyporządkowuje podane zwierzę do odpowiedniej grupy systematycznej.
- Określa miejsca występowania omawianych tkanek.
- Samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i przy pomocy nauczyciela rysuje obrazy widziane pod mikroskopem.
- Wskazuje zróżnicowanie w budowie tkanki łącznej.
- Omawia funkcje składników krwi. - Samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i przy niewielkiej pomocy nauczyciela rozpoznaje charakterystyczne elementy obserwowanej tkanki.
- Omawia przystosowanie tasiemca do pasożytniczego trybu życia.
- Wyjaśnia znaczenie płazińców.
- Wskazuje rolę żywiciela pośredniego i ostatecznego w cyklu rozwojowym tasiemca.
- Wskazuje drogi inwazji nicieni do organizmu.
- Wyjaśnia, na czym polega „choroba brudnych rąk”.
- Omawia środowisko i tryb życia pijawki.
- Na żywym okazie dżdżownicy lub na ilustracji wskazuje siodełko i wyjaśnia jego rolę.
- Na kilku przykładach omawia różnice w budowie owadów oraz ich przystosowania do życia w różnych środowiskach.
- Na wybranych przykładach omawia znaczenie owadów dla człowieka.
- Na podstawie cech budowy zewnętrznej pajęczaków przyporządkowuje konkretne okazy do odpowiednich gatunków przedstawionych w podręczniku.
- Na podstawie obserwacji żywych okazów lub filmu edukacyjnego omawia czynności życiowe pajęczaków.
- Na podstawie obserwacji żywych okazów lub filmu omawia czynności życiowe mięczaków, ryb, płazów
- Charakteryzuje przystosowania płazów do życia w wodzie i na lądzie.
- Omawia wybrane czynności życiowe płazów.
- Opisuje przystosowania gadów do życia na lądzie.
- Omawia tryb życia gadów.
- Omawia przystosowania ptaków do lotu.
- Omawia budowę piór ptaków.
- Wyjaśnia proces rozmnażania i rozwój ptaków.
- Na ilustracji lub na żywym obiekcie wskazuje cechy charakterystyczne i wspólne dla ssaków.
- Wyjaśnia, że budowa skóry ssaków ma związek z utrzymywaniem przez nie stałocieplności.
- Omawia proces rozmnażania i rozwój ssaków.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- Charakteryzuje bezkręgowce i kręgowce.
- Charakteryzuje pokrycie ciała bezkręgowców i kręgowców.
- Podaje przykłady szkieletów bezkręgowców.
- Charakteryzuje budowę poszczególnych tkanek zwierzęcych.
- Rozpoznaje na ilustracji rodzaje tkanek zwierzęcych.
- Omawia budowę i sposób funkcjonowania tkanki mięśniowej.
- Samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rysuje obrazy widziane pod mikroskopem.
- Omawia właściwości i funkcje tkanki kostnej, chrzęstnej i tłuszczowej.
- Charakteryzuje rolę poszczególnych składników morfotycznych krwi.
- Samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i na podstawie ilustracji rozpoznaje charakterystyczne elementy obserwowanej tkanki.
- Charakteryzuje wskazane czynności życiowe płazińców.
- Omawia sposoby zapobiegania zarażeniu się tasiemcem.
- Charakteryzuje objawy chorób wywołanych przez nicienie.
- Omawia znaczenie profilaktyki chorób wywoływanych przez nicienie.
- Omawia środowisko i tryb życia pierścienic.
- Wskazuje przystosowania pijawki do pasożytniczego trybu życia.
- Charakteryzuje wskazane czynności życiowe pierścienic.
- Charakteryzuje wskazane czynności życiowe stawonogów.
- Omawia cechy umożliwiające rozpoznanie skorupiaków, owadów i pajęczaków.
- Wymienia cechy adaptacyjne wskazanej grupy stawonogów.
- Wyjaśnia, czym jest oko złożone.
- Charakteryzuje znaczenie skorupiaków w przyrodzie i dla człowieka.
- Wykazuje związek istniejący między budową odnóży owadów a środowiskiem ich życia.
- Charakteryzuje odnóża pajęczaków.
- Omawia sposoby odżywiania się pajęczaków na przykładzie wybranych przedstawicieli.
- Ocena znaczenia pajęczaków w przyrodzie i dla człowieka.
- Wykazuje różnice w budowie ślimaków, małży i głowonogów.
- Omawia znaczenie mięczaków w przyrodzie i dla człowieka.
- Wyjaśnia, na czym polega zmiennocieplność ryb.
- Omawia sposób rozmnażania ryb, wyjaśniając, czym jest tarło.
- Wymienia kilka nazw gatunkowych ryb żyjących w Bałtyku.
- Omawia znaczenie ryb w przyrodzie i dla człowieka.
- Wyjaśnia przebieg wymiany gazowej u płazów, wykazując związek z życiem w dwóch środowiskach.
- Charakteryzuje przystosowania płazów do życia w wodzie i na lądzie.
- Wskazuje sposoby ochrony płazów.
- Charakteryzuje rozmnażanie i rozwój gadów.
- Analizuje przebieg wymiany gazowej u gadów.
- Wykazuje związek istniejący między trybem życia płazów a ich zmiennocieplnością.
- Charakteryzuje gady występujące w Polsce.
- Wyjaśnia przyczyny wymierania gadów i podaje sposoby zapobiegania zmniejszaniu się ich populacji.
- Analizuje budowę piór ptaków w związku z pełnioną przez nie funkcją.

- Wykazuje związek istniejący między wymianą gazową a umiejętnością latania ptaków.
- Wyjaśnia proces rozmnażania i rozwoju ptaków.
- Charakteryzuje opiekę nad potomstwem u ssaków.
- Analizuje przystosowania ssaków do różnych środowisk życia.
- Analizuje funkcje skóry w aspekcie różnorodności siedlisk zajmowanych przez ssaki.

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- Prezentuje stopniowo komplikującą się budowę ciała zwierząt.
- Na podstawie opisu przyporządkowuje zwierzę do odpowiedniej grupy systematycznej.
- Na podstawie ilustracji analizuje budowę tkanek zwierzęcych.
- Wykazuje związek istniejący między budową tkanek zwierzęcych a pełnionymi przez nie funkcjami.
- Samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych.
- Wykonuje z dowolnego materiału model wybranej tkanki zwierzęcej.
- Analizuje możliwości zakażenia się chorobami wywoływanymi przez płazińce i nicienie.
- Przygotowuje prezentację np. PowerPoint na temat chorób wywoływanych przez nicienie.
- Zakłada hodowlę dżdżownic, wskazując, jak zwierzęta te przyczyniają się do poprawy struktury gleby.
- Przedstawia różnorodność budowy ciała stawonogów oraz ich trybu życia, wykazując jednocześnie ich cechy wspólne.
- Analizuje cechy adaptacyjne stawonogów, umożliwiające im opanowanie różnych środowisk.
- Analizuje budowę narządów gębowych owadów i wykazuje jej związek z pobieraniem pokarmu.
- Wykazuje związek istniejący między budową ryb a miejscem ich bytowania.
- Przygotowuje portfolio lub prezentację multimedialną na temat płazów żyjących w Polsce.
- Analizuje pokrycie ciała gadów w kontekście ochrony przed utratą wody.
- Wykazuje związek między sposobem rozmnażania gadów a środowiskiem ich życia.
- Wykazuje związek istniejący między przebiegiem wymiany gazowej a przystosowaniem ptaków do lotu.
- Rozpoznaje na ilustracji lub podczas obserwacji w terenie gatunki ptaków zamieszkujących najbliższą okolicę.
- Analizuje zagrożenia ssaków i wskazuje sposoby ich ochrony.
- Wykazuje przynależność człowieka do ssaków.
- Analizuje związek zachodzący między wymianą gazową ssaków a zróżnicowanymi środowiskami ich występowania i ich życiową aktywnością.